

Szakmai nap és a Cornides-díj átadása az MKE Tömegspektrometriai Társaság szervezésében, 2023

Az MKE Tömegspektrometriai Társaság 2023. december 5-én rendezte meg az évenkénti hagyományos szakmai napot a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpontban. Az eseményen sor került a *Cornides István tudományos díj* átadására is.

A rendezvényen megjelent résztvevőket *Ludányi Krisztina*, a Társaság 2023-ban megválasztott új elnöke üdvözölte. Örömmel állapította meg, hogy egyre növekszik az érdeklődés a tömegspektrometria iránt. Ezt mutatja az is, hogy az egész napos konferenciára több mint 90 regisztrált résztvevő érkezett nemcsak a szűkebb szakmai területről, hanem a társtudományok művelői közül is.

A konferencián kilenc előadás hangzott el a tömegspektrometria különböző területeiről egyetemi, kutatóintézeti, valamint gyári kutatási projektek bemutatásával. Nagy figyelem és az ebédszünetben is folytatódó vita követte az előadásokat egyebek mellett a fehérjeszerkezet tömegspektrométeres vizsgálatáról, a vegyszermaradékok gyors elemzéséről, a LA-REIMS technika klinikai és gyógyszeripari alkalmazásairól, a bakteriális endotoxinok tömegspektrometriai értelmezéséről. Néhány előadás (a testfolyadékok, az anyatej oligoszacharidjainak vizsgálata, kábítószeres tömegspektrométeres nyomon követése, borászati hatósági vizsgálatok) annyira érdekes, sőt közérdekű volt, hogy a közeljövőben tervezzük ezek rövid összefoglalását e folyóirat hasábjain is.

A rendezvényen könyvbemutatóra is sor került. Csósz Éva, a kötet szerkesztője ismertette a most megjelent *Bevezetés a proteomikába – a fehérjék korszerű vizsgálata* című hiánypótló monográfiát. A mű szerzői a résztterületek legjobb hazai szakemberei. A könyvet nagy érdeklődéssel tanulmányozták a jelenlévők a szünetben.

Az őszi szakmai napok jelentős eseménye a Cornides István tudományos díj átadása. A kitüntetést *Müller Tibor* kezdeményezésére a Tömegspektrometriai Társaság 2010-ben alapította *Cornides István*, a tudományterület magyarországi megalapozója és első nemzetközi hírű művelője tiszteletére. A díjat a Társaság

Cornides Istvánnét is köszöntötték

ság elnöksége évente ítéli oda egy, a tömegspektrometria területén kiemelkedő eredményt elérő magyar kutató számára. A 2023. évi – immár tizenkettedik – díjazott *Márk László*, a Pécsi Tudományegyetem Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet Analitikai Biokémia Tanszékének tanszékvezető egyetemi docense volt. Márk László 2007-ben szerezte meg PhD-fokozatát a környezettudományok területén, 2010-től egészségtudományokban habilitált egyetemi docens. 91 cikk szerzője vagy társszerzője, független idézeteinek száma 1667, Hirsch-indexe 27. PhD-témavezető, oktató több doktori iskolában, eddig 13 doktorandusz kutatási munkáját vezette. Márk László jelentős szerepet vállalt a tudományos közéletben, oktatásban, ismeretterjesztésben is, évekig volt a Tömegspektrometriai Társaság elnökségi tagja. Nagy öröm volt mindnyájunk számára, hogy a díjátadó ünnepséget *Cornides István* özvegye, *Cornides Istvánné*, *Magdi néni* is megtisztelte jelenlétével.

A szakmai nap megrendezését és a Cornides-díjat a tömegspektrométereket forgalmazó cégek (Flextra-Lab Kft., Kromat Kft., Per-Form Hungaria Kft., Simkon Kft., Unicam Magyarország Kft., Waters Kft.) támogatták.

Ludányi Krisztina, Riedel Miklós

Középen a díjazott, Márk László, Ludányi Krisztinával és Szalay Péterrel

Szén a változó világban – CESEP2023 konferencia

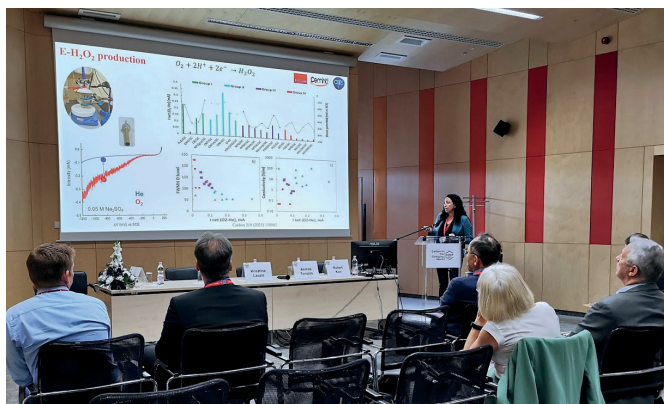
A Carbon for Energy Storage and Environment Protection (CESEP) témájú, kétévenként megrendezésre kerülő nemzetközi konferenciasorozat kilencedik ülése CESEP2023 néven, „Carbon in the Changing World” mottóval 2023. szeptember 24. és 28. között Budapesten, a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpontban került megrendezésre.

A Frankofón Karbontársaság által útjára indított konferencia rendezési jogát először nyerte el olyan ország, amely nem rendelkezik nagy múltú szénkémiai társasággal. A konferencia hazai megrendezésével az is volt a szervezők szándéka, hogy ráirányítsuk a nemzetközi figyelmet a konferencia témájához kapcsolódó magyarországi kutatásokra. A címében foglaltakkal összhangban a rendezvény célja az volt, hogy képet adjon a szén

energiátárolással és -átalakítással, környezeti és zöld kémiával kapcsolatos alkalmazási lehetőségeinek naprakész állásáról.

Meghívott előadó volt: Conchi Ania (Franciaország), Teresa Bandosz (USA), Katsumi Kaneko (Japán), Paula Ratajczak (Lengyelország) és Janáky Csaba (Magyarország). A 16 országból érkezett 106 résztvevő hat tématerületen mutatta be legújabb eredményeit.

Ania Conchi professzor (CNRS, Orléans, Franciaország) a konferencia nyitóelőadásán

A konferencia szakmai szervezője a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kara és a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont, technikai lebonyolítója a Diamond Congress Kft. volt. A teljes program és az eseményeit megőrkítő fényképek a <https://www.cesep2023.hu> a honlapon találhatók.

László Krisztina és Tompos András
társelnök

Kun Róbert
titkár

Vegyipari mozaik

Craig M. Crews kapta a 2024. évi IUPAC–Richter Díjat. Craig M. Crewsnak, a Yale Egyetem (Egyesült Államok) professzorának ítélte a nemzetközi bírálóbizottság 2024-ben az IUPAC–

Richter Díjat. Crews az eddig gyógyszerrel nem befolyásolható proteinek lebontására irányuló PROTACs technológia felfedezésével és megvalósításával forradalmasította a proteinek gyógyszerkutatását. Crews emellett kulcsszerepet játszott a csontvelőrák kezelésére alkalmazott carfilzomib gyógyszer megalkotásában. A 2024 IUPAC–Richter Díj átadására

2024 szeptemberében kerül sor Rómában egy nemzetközi gyógyszerkémiai szimpóziumon.

A Crews által felfedezett PROTACs rövidítés jelentése magyarul: protein-lebontást célzó chimérek. A chiméra háromfejű görög mitológiai szörny, mely lángokat okád. A PROTACs molekula első része elkapja a kóros proteint, majd a hátsó része elősegíti a protein lebontását. A PROTACs technológiát széles körben kutatják a gyógyszercégek és az egyetemi kutatóintézetek. Ez a kutatási irány még nem eredményezett engedélyezett gyógyszert, de sok vegyület van a fejlesztés ígéretes szakaszában.

Ez a tizedik alkalom lesz, hogy az IUPAC–Richter díj átadásra kerül a 2005-ben történő megalapítása óta. A díjat a IUPAC, a ve-

gyészek világszervezete és a Richter Gedeon gyógyszergyár hozta létre, és két évenként adják át. A díjra nem lehet pályázni. A kilenc tagú nemzetközi bírálóbizottság csak olyan jelöléseket fogad el, amelyek szigorú kritériumokat teljesítenek. A zsűri döntését a független és nem szavazó zsűrielnök összesíti és kihirdeti. A díjátadásra váltakozva Európában vagy az Egyesült Államokban kerül sor egy nemzetközi gyógyszerkémiai konferencián, melyen a díjazott plenáris előadást tart.

A korábbi díjazottak: 2006: Malcolm FG Stevens (Egyesült Királyság), 2008: Jan Heeres (Belgium), 2010: Arun Ghosh (Egyesült Államok), 2012: Stephen Hanessian (Kanada), 2014: Helmut Buschmann (Németország), 2016: Michael Sofia, 2018: Peter Grotenhuis (Egyesült Államok), 2020: John Macor (Egyesült Államok) és 2022: Michael E. Jung (Egyesült Államok). (<https://www.gedeonrichter.com/hu-hu/media/240121>)

**A Richter részvényvásárlással szerez stratégiai részese-
dést a Formycon vállalatban.** A Richter Gedeon Nyrt. a Formycon stratégiai befektetőjévé válik, a tőkeemelés után létrejött alaptőke 9,08%-ának készpénzes jegyzését követően.

Mindkét cég felismerte a bioszimiláris készítményekben rejlő hatalmas potenciált, és erre magas szintű szakértelemmel párosuló, egymáshoz közel álló stratégiai válaszokat adtak.

A Formycon, mint a bioszimiláris termékek egyik vezető független, specializált fejlesztője, és a Richter, mint jelentős kutatási és gyártási kapacitásokkal rendelkező multinacionális vállalat, kiegészítő képességeket társítanak ugyanahhoz a jövőképhez, ami mellett egyaránt elkötelezték magukat – javítani a betegek biológiai terápiákhöz való hozzáférését.

A Formycon Igazgatósági és Felügyelő Bizottságának határozatai alapján zártkörű kibocsátás keretében 9,08%-os tőkeemelést valósított meg, amit a Richter készpénzes teljesítés mellett jegyzett. A Társaság jegyzett alaptőkéje a kibocsátási korlát részleges felhasználásával a jelenlegi 16 053 025,00 EUR értékről 1 603 877,00 EUR növekménnyel összesen 17 656 902,00 EUR-ra emelkedik 1 603 877 db új, egyenként 1,00 EUR névértékű törzsrészvény kibocsátásával, pénzbeli hozzájárulás ellenében. Az árazás részvényenként 51,65 EUR, ami a középértéke a részvények mai XETRA-n kialakult záróárfolyamának és a jegyzést megelőző utolsó harminc kereskedési nap kereskedési mennyiséggel súlyozott átlagárának. A meglévő részvényesek jegyzési jogának kizárását az új részvényekre a Működési Szabályzat 4. § (3) bekezdése teszi lehetővé. A Richterre vonatkozóan egy szokásos, 180 napos tartási kötelezettség lép életbe.

A Formyconba áramló tőke 82,84 millió EUR összeget tesz ki, amit elsősorban a társaság meglévő bioszimiláris projektjeinek, különös tekintettel az FYB206-nak, az FYB208-nak és a FYB209-nek a továbbfejlesztésére fordítanak. Fentiek mellett az idei év második felére tervezik egy új bioszimiláris jelölt, az FYB210 fejlesztésének elindítását is.

„A Formycon tőkeemelése tovább erősíti stratégiai partnerségünket, ezáltal a betegek biológiai készítményekhez való szélesebb körű hozzáférését kívánjuk világszerte előmozdítani. Képességeink ily módon történő egyesítése mindkét fél számára méretgazdaságossági előnyöket és új üzleti lehetőségeket kínál, miközben biztosítja az üzleti sikerhez elengedhetetlen tudás- és tapasztalatátadást ebben a gyorsan fejlődő iparágban” – jelentette ki Orbán Gábor, a Richter vezérigazgatója.

„A nagy volumenű és költséghatékony gyártás, a bioszimiláris

értéklánc kulcsfontosságú elemei és fontosságuk egyre növekszik. Az elmúlt néhány év során megbízható és sikeres együttműködést alakítottunk ki a Richter Gedeonnal, kihasználva annak legkorszerűbb gyártási képességeit és nagyon örülök, hogy ezt a partneri kapcsolatot tovább szélesíthetjük. Ez a tranzakció mindkét fél számára lehetővé teszi, hogy közösen aknázzák ki a hosszú távú stratégiai lehetőségeket” – mondta Dr. Stefan Glombitza, a Formycon AG vezérigazgatója.

„Finanszírozási szempontból a készpénzes tőkebeáramlás biztosítja versenyképes bioszimiláris termékeink folyamatos és párhuzamos fejlesztését. Ezzel egyidejűleg elismert, együttműködő partnerünkkel bővítjük kiemelt befektetőink körét, akit Felügyelőbizottságunk és Ügyvezetésünk is egyértelműen üdvözl” – tette hozzá Enno Spillner, a Formycon pénzügyi igazgatója. (<https://www.gedeonrichter.com/hu-hu/media/240129>)

Megállapodott a MOL, a Volánbusz, a MÁV és a Waberer's a hidrogénmobilitás fejlesztéséről. Stratégiai együttműködési megállapodást kötött a MOL, a Volánbusz, a MÁV és a Waberer's a hidrogénmobilitás fejlesztése érdekében. A hazai közlekedés és energetika meghatározó szereplői a jövőben közösen vizsgálják a zöld, megújuló hidrogén előállítási lehetőségeit, logisztikáját és közlekedési célú hasznosítását. A vállalatok egyeztetik fejlesztési terveiket, összehangolják pályázati projektjavaslatokat és közösen dolgoznak ki koncepciókat a hidrogén-üzemanyagcellás közlekedés elterjesztésére, valamint az ehhez kapcsolódó infrastruktúra kiépítésére. A megállapodást a Hidrogéntechnológiai Szövetség által rendezett HYDROGEN OPEN 2024 konferencia keretében írták alá a MOL Campusban.

A klímasemlegességi célok elérésében jelentős szerep juthat a megújuló hidrogénnek és a hidrogéntechnológiák elterjedésének. Most négy hazai nagyvállalat fogott össze azért, hogy előmozdítsa a hidrogén logisztikai és közlekedési célú hasznosítását: a MOL, a MÁV, a Volánbusz és a Waberer's célja, hogy a jövőben teszteljk és üzemeltessék az új hidrogén-üzemanyagcellás járműveket, valamint közös erővel kiépítsék az ehhez kapcsolódó töltési infrastruktúrát is.

A most aláírt stratégiai megállapodás értelmében a cégek a folyamatos szakmai párbeszéd és tapasztalatcsere mellett fejlesztési terveiket is egyeztetik, valamint közösen dolgoznak ki koncepciókat a hidrogén-üzemanyagcellás közlekedés elterjesztése érdekében. Az együttműködés részeként a négy vállalat a hidrogénmobilitás fejlesztéséhez szükséges EU-s és hazai kormányzati forrásokra is összehangolt projektjavaslatokkal fog pályázni.

A stratégiai együttműködési megállapodást a MOL Campusban a Hidrogéntechnológiai Szövetség által rendezett HYDROGEN OPEN 2024 konferencia keretében írták alá. A kétnapos rendezvényen az ipari szereplők közösen kerestek megoldásokat a hidrogén közlekedési célú felhasználására, és párbeszédet folytattak a zéró kibocsátási célok eléréséről, valamint az értékes európai finanszírozási forrásokhoz való hozzáférésről is. A konferencián az EU hidrogéniparának kulcsfontosságú érdekeltjei, köztük a hidrogéntechnológiai kkv-k, innovációra törekvő vállalatok és elismert szakértők vettek részt.

„A MOL-csoport stratégiai célkitűzése, hogy alternatív energiaforrásokkal tegye fenntarthatóbbá mind az ipari szereplők, mind a mobilitási szektor működését. Saját fejlesztéseink és beruházásaink mellett arra törekszünk, hogy minél több partnert vonjunk a közös munkába. Ezért nagyon fontos lépésnek tartom, hogy a MOL Nyrt., a Volánbusz Zrt., a MÁV Zrt. és a Waberer's Nyrt. stratégiai együttműködési megállapodást köt a hidrogén közlekedési és logisztikai felhasználása érdekében. Hamarosan az első gyakorlati lépést is megteszük majd, hiszen a Dunai Finomítóban megvalósuló zöldhidrogén-beruházás lehetővé teszi a MOL számára, hogy 2024-től megújuló villamos energiából állított elő karbonsemleges hidrogént” – mondta dr. Bacsa György, a MOL Magyarország ügyvezető igazgatója.

„A MÁV-VOLÁN-csoport célja 2050-ig a klímasemlegesség elérése az Európai Unió által megfogalmazott Zöld Megállapodás célkitűzéséhez igazodva. Ennek érdekében dolgoztuk ki azokat a zöldstratégiai célokat, amelyek között kiemelt jelentőségű a CO₂-kibocsátásunk csökkentése, a zöld digitalizáció, a hatékony energiagazdálkodás, a hulladékok környezeti terhelésének csökkentése és a körforgásos gazdaságra való áttérés, valamint a környezetbarát, fenntartható vállalati működés kialakítása. A jövő mobilitása kiemelkedő jelentőségű számunkra, a folyamatos flottafejlesztésünkben is elsőbbséget élveznek a zöld szempontok, mivel így magasabb színvonalú személyszállítás, tisztább levegő és élhetőbb környezet biztosítható. 2022 februárjában egy hidrogénmeghajtású buszt teszteltünk több mint három hétig, mely idő alatt hasznos tapasztalatokat szereztünk a technológia hétköznapi felhasználhatóságával kapcsolatban. Bízunk benne, hogy korszerűsítéseinknek köszönhetően egyre többen szállnak inkább buszra vagy vonatra a fenntartható jövő érdekében” – hangsúlyozta dr. Pafféri Zoltán, a MÁV Zrt. vezérigazgatója.

„Mi a Waberer's Csoportnál abban hiszünk, hogy fejlődni és érdemi eredményt elérni a fenntarthatóság terén csak egymást támogatva és összefogással lehet. Külön öröm számomra, hogy részesei lehetünk ennek az együttműködésnek, mellyel új perspektívát teremthetünk a zéró emissziós szállítások terén Magyarországon. A hidrogénhajtású járművek kompromisszummentes alternatívái lehetnek a hagyományos dízelmeghajtással működő nehézgépjárműveknek. Reméljük, hogy két év múlva a legkorszerűbb üzemanyagcellás Waberer's járművek is elérhetőek lesznek a magyar utakon, és közösen alakíthatunk ki egy komplex beruházási és támogatási rendszert a hidrogéntechnológia terjedésének elősegítésére” – mondta Barna Zsolt, a Waberer's International Nyrt. elnök-vezérigazgatója. (www.mol.hu)

MOL: a JANAF által alkalmazott ár aránytalanul magas és tisztességtelen. A MOL véleménye szerint a horvát olajvezeték-üzemeltető továbbra is aránytalanul magas és tisztességtelen árat kér szolgáltatásaiért. Ez egy egyszerű európai ár-összehasonlítás

alapján bárki számára egyértelművé és nyilvánvalóvá válik. Tény, hogy az elmúlt években a JANAF jelentősen megemelte szolgáltatásainak árát, amelyek ennek következtében az európai referenciaár többszörösébe kerülnek.

A MOL hosszú ideje vizsgálja és elemzi a rendkívül magas kompenzáció okait, de eddig nem talált elfogadható magyarázatot arra, hogy a JANAF által 2023-ban alkalmazott, drasztikusan megemelt, így aránytalanul és indokolatlanul drága árazás mögött milyen okok húzódnak meg. A JANAF ezzel kapcsolatos nyilatkozatai szintén nem szolgáltatnak meggyőző érveket a kérdésben. Mivel az emelés messze meghaladta az európai energiaárak emelkedésének mértékét, jogosnak tűnik a feltételezés, hogy a JANAF az Ukrajna és Oroszország közötti háború által teremtett helyzetet profitszerzésre használja. Egy válságos időszakban a JANAF tehát ahelyett, hogy szolidaritást mutatna a régió többi államával, úgy döntött, hogy kihasználja a tengerparttal nem rendelkező Csehország, valamint Magyarország és Szlovákia kitettségét, amelyek finomítói a csővezetéken szállított orosz kőolaj egyetlen életképes alternatívájaként nagymértékben függenek az Adria-vezetektől. Egyúttal az is nyilvánvaló, hogy a JANAF bevételei az egekbe szöktek – feltehetően nagyrészt az új árpolitikának köszönhetően –, ami a közelmúltban minden korábbit meghaladó pénzügyi eredményeket tett lehetővé a vállalat számára.

A MOL valódi regionális felelősségtudattal rendelkező vállalként az üzemanyag-ellátás biztonságát a legfontosabb prioritásként kezeli, és ennek érdekében mindig is a közép-kelet-európai országok közötti együttműködés határozott támogatója volt. A JANAF állításaival ellentétben a MOL nem ismeri a horvát olajvezeték-üzemeltető által az árképzésben alkalmazott „ellenőrzött módszertant”: a vállalat valójában csak egy semmitmondó általánosságot fogalmazott meg kilométer-alapú árképzésének nyilvánosságra hozatalával, szélsőségesen magas árszínvonalát és ár-emelését azonban semmivel nem támasztotta alá. Ez tovább erősíti a benyomást, hogy a JANAF ezt az árat teljességgel önkényesen határozta meg. A MOL továbbra is nyitott arra, hogy többet tudjon meg a JANAF árpolitikájá mögött meghúzódó tartalmi érvekről, és így megalapozottabban tudja összehasonlítani a vállalat árazását a többi európai csővezeték-üzemeltetővel. (www.mol.hu)

Magyarország a megújuló energiákra és a nukleáris energiára alapozza a jövőjét. Az áram-, és a földgázárak ingadozása miatt Magyarország a megújuló energiákra és a nukleáris energiára alapozza a jövőjét – jelentette ki az energiaügyi miniszter Kiskunhalason.

Lantos Csaba az új kiskunhalasi naperőmű átadásán azt mondta, a pandémia és az utána bekövetkezett háború bebizonyította, hogy az energiaszuverenitásnak nagy értéke van. A közelmúltban éppen ezért „óriási beruházások” valósultak meg annak érdekében, hogy nagyobb energiaszuverenítésra tegyen szert az ország. Elmondta, jelenleg 5600 megawattnyi naperőmű van Magyarországon, tavaly ebből 1600 megawattnyi új erőmű létesült. Hozzátette: hogy a 2030-as éves energiaszükségletének felét a Paks 1 és a Paks 2 erőművek fogják termelni, és ezek mellett a naperőművekre kell alapozni. Lantos Csaba szerint a kormány azt a célt tűzte ki, hogy 2030-ra kétszázezer háztartási napelem települjön, majd hozzátette: ez már most teljesült, a kitűzött időpontig a háromszázazret is el fogja érni ez a szám. Megemlítette a *Napenergia plusz* programot is, amelyről azt mondta: már csaknem 24 ezer háztartás pályázott a támogatásra.

A fejlesztés mellett fontos az energia tárolása is, ennek egyik módja az akkumulátorokban való tárolás – hívta fel a figyelmet a miniszter. Bánya Gábor, a térség országgyűlési képviselője kiemelte: Bács-Kiskun vármegyében a napfényes órák miatt megvan az adottság naperőművek építésére. A jövőben geotermikus erőművet is terveznek a környéken. Fülöp Róbert polgármester azt emelte ki, hogy a beruházással Kiskunhalas hatékonyabb lesz a befektetések bevonzásában, és ezzel segítséget kap a helyi gazdaság is. Hozzátette: az alacsony minőségű földeken lehet igazán ilyen erőműveket létesíteni.

Az új, 48 megawatt teljesítményű naperőmű 23 milliárd forintból épült meg, amelyet teljes mértékben a beruházó Phlegon Csoport fedezett. A villamosenergia-termelő az előzetes számítások szerint több mint 34 ezer háztartás éves áramszükségletét képes majd fedezni. Az erőmű átlagosan 2400 napsütéses órásszámmal számolva évente 85,5 gigawattóra (GWh) villamosenergiát termel, ezzel 22,9 ezer tonna szén-dioxid kibocsátása kerülhet el. A naperőmű kihasználtságát ideális elhelyezkedése is segíti, hiszen a Kiskunság déli részén a napsütéses órák száma 10 százalékkal magasabb az északi és nyugati tájainkon mért átlagnál. A nyilvánosan elérhető cégs adatok szerint a Phlegon Csoport 2022-es nettó árbevétele 5,75 milliárd forint volt, egy évvel ko-

rábban pedig 2,9 milliárd forint. A társaság 2022-es adózott eredménye 271,5 millió forint volt, míg 2021-ben 335,2 millió forint nyereséggel zárt. (<https://www.tisztajovo.hu/megujulo-energiaforrasok/2024/02/01/magyarorszag-a-megujulo-energiakra-es-a-nuklearis-energiara-alapozza-a-jovojet>)

A zöldáramot előállító NAP Nyrt. a tavalyinál 15 százalékkal nagyobb termelést tervez idén. A tavalyi eredményeket 15 százalékkal meghaladó termelési előrejelzéssel kezdi az évet a NAP Nyrt., a prognózis szerint idén 68 264 megawattóra (MWh) villamos energiát termelnek majd.

A NAP Nyrt. leányvállalatai által tulajdonolt és működtetett naperóművek tavaly összesen 59 245,6 MWh áramot termeltek. A 2023-as őszi-téli időszak várakozásokat felülmúló termelése kompenzálta a tavaszi-nyári időszak előzetes szimulációktól elmaradó termelését, így az éves adat és az előzetes szimulációk értéke között nem volt jelentős eltérés – ismertette a vállalat. Az idei termelést modellező szimulációk során már a tavaly novemberben bejelentett, várhatóan 2024 tavaszán záruló akvizíció, a Lajosmizse mellett működő naperóműpark várható termelési kapacitását is figyelembe vették – jelezte a NAP Nyrt. A közleményben úgy fogalmaztak: a növekedési prognózis jó hír a fenntartható energiamegoldások iránt elkötelezett társaságnak és befektetőinek is, a folyamatosan emelkedő energiatermelési kapacitás bizonyítja a vállalat erős és stabil növekedési pályáját a megújulóenergia-szektorban.

A vállalat vezetői szerint a NAP részvényeinek jelenlegi tőzsdei árfolyama jelentősen alulértékeli a társaság valós potenciálját – közölték. A NAP Nyrt.-t 2020 októberében alapította hét magánszemély. Jelenleg 71, összesen 37,7 MW teljesítményű naperóművel termel zöld energiát Söjtörön (Zala vármegye), Mohács és Lánycsokon (Baranya vármegye), Tiszafüreden (Jász-Nagykun-Szolnok vármegye), Ócsán (Pest vármegye), Medgyesyháza (Békés vármegye) és Alsónémediben (Pest vármegye). A társaság részvényeivel 2021 október 21. óta kereskednek a Budapesti Értéktőzsde Xtend piacán. Jegyzett tőkéje 8,05 milliárd forint. A részvény 998 forinton zárt szerdán, az elmúlt egy évben a legmagasabb árfolyama 1220, a legalacsonyabb 860 forint volt. A cégcsoport konszolidált nettó árbevétele 2022-ben 2,426 milliárd forintra emelkedett az egy évvel korábbi 581 millió

forint után, az adózott eredmény 99 millió forintról 1,268 milliárdra nőtt tavaly.

(<https://www.tisztajovo.hu/megujulo-energiaforrasok/2024/01/28/a-zoldaramot-elovallo-nap-nyrt-a-tavalyinal-15-szazalekkal-nagyobb-termelést-tervez-idén>)

Akkumulátorgyártás és biztonsági kockázat. Egy 2018-as kínai törvény szerint a tőzsdei cégeknél kötelező pártsejtet is alapítani, amely a cég stratégiáját irányítja és a cég adataihoz teljes hozzáférése van. (A hazánkba befektető nagy akkumulátorgégek – CATL, Huayou Cobalt, Sunwoda, Eve Energy – tőzsdei vállalatok.) Nem véletlen, hogy egyre több amerikai és európai tanulmány emleget biztonsági kockázatot a kínai akkumulátorgyárak kapcsán.

A Pentagonban tilos lesz CATL, BYD akkumulátorokat alkalmazni. A „Defense of Democracies” alapítvány tanulmánya arra figyelmeztet, hogy az amerikai energiatároló állomásokon a kínai akkumulátorokhoz esetlegesen kapcsolt kifizomult, néha észrevehetően rosszindulatú szoftverek veszélyt jelenthetnek az amerikai energiahálózathoz kapcsolódó ipari vezérlőrendszerekre is. Mindez akár kiterjedt áramkimaradásokat eredményezhet, amelyek ipari központokat vagy pénzügyi központokat érintenének. A „smart grid” korában az interneten keresztül minden össze van kapcsolva, és az okos energiatároló rendszerekben a kiberbiztonsági szakértők tucatnyi gyenge pontot, betörési lehetőséget találtak. Ráadásul Kína 2014-es kémelhárítási törvénye minden kínai vállalatot arra kötelez, hogy együttműködjön az állami kémkedésben és hozzáférést biztosítson a kormány számára az érzékeny vállalati információkhoz.

A geopolitikai helyzet ma a világban bizonytalan. Ha néhány év múlva Kína viszonya esetleg ellenséges lesz az EU-val, akkor az akkumulátorexport visszafogását is szankcióként alkalmazhatja (nemrég volt ilyenre példa a gallium és germánium esetében). Mivel a magyarországi kínai tulajdonú gyárak kivitelét a kínai vezetés tartja majd ellenőrzése alatt, a magyar gazdaság potenciális bezuhanása csak eszköz lesz a nagyhatalmak játszmájában.

(<https://www.portfolio.hu/krtk/20240208/jo-e-ha-kina-iranyitja-majd-a-magyar-akkumulator-exportot-667697>)

Dobó Dorina összeállítása

MKE-HÍREK

Előfizetés a Magyar Kémiai Folyóirat 2024. évi számaira

A Magyar Kémiai Folyóirat 2024. évi díja fizető egyesületi tagjaink számára 1400 Ft. Kérjük, hogy az előfizetési díjat a tagdíjjal együtt szíveskedjenek befizetni. Lehetőség van átutalással rendezni az előfizetést a Titkárság által küldött számla ellenében. Kérjük, jelezzék az erre vonatkozó igényüket!

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik 2023-ban kettős előfizetéssel hozzájárultak a határon túli magyar kémikusoknak küldött Folyóirat terjesztési költségeihez. Kérjük, aki teheti, 2024-ben is csatlakozzon a kettős előfizetési akcióhoz.